

при което не толкова тия последнитѣ, колкото стеклитѣ се да помагатъ българи, арнаути и власи отъ Турско станали виновници за освобождението на Елада, продължава така: „Освенъ того въ съзаклетието патрика Григория имало е и много знаменити българи, кои, убедени отъ единовѣрието или заслѣпени отъ елинизма, съдействували сж твърде много не само съ изобилни пожертвувания имения си, но и съ самия си животъ. По сичкитѣ градища и знаменити села въ България имало е българи съзаклетници за гръцкото отъ турская власть освобождение подъ речта за вѣра! А въ откритието на това съзаклетие, като обесиха турцитѣ патрика имъ Григория, тутакси се изпратиха нѣколко паши по разни направления по цѣла България, да обератъ оржжието отъ българитѣ, кое имъ бѣше свободно да носятъ, и да избегатъ по-първитѣ българи по градищата и по знаменититѣ села. Това се изпълни въ 1821—22 г., за кое и днесъ още имаме живи свидетели. За съзаклетницитѣ българи и самитѣ гръцки историци описватъ нѣколко си, но за пострадаването имъ нито речъ споменуватъ!“ И въ ръкописната си недовършена автобиография Раковски бележи: „Родилъ съмъ се въ 1821 лѣт. отъ българи родители въ оная страшна и ужасна повременинностъ, когато, подиръ обесването на фанариотския патрикъ Григория, сж изпроводени отъ Цариградъ въ България три паличници (джелати) паши да обератъ оржжието отъ българитѣ и да изколятъ и да избегатъ всичкитѣ български старейшини и знаменити люде по градищата и по знаменититѣ голѣми села! Тия паличници паши отъ гдето сж преминали пролѣли сж много невинна българска кръвъ безъ никакво си предварително изпитванѣ и усждба...“

За тѣзи изстжпления надъ българитѣ съобщаватъ любопитни подробности двамина светогорски монаси, Никифоръ и Иеротей, въ единъ ръкописъ, озаглавенъ: „Повѣствованіе за страданіе Болгаріи отъ агаряновъ у оно лѣто 1821“. Като съвременници, тѣ ще сж узнали отъ таксидиоти и други очевидци нѣкои печални нѣща, които съ християнско смирение и за вѣченъ поменъ нанасятъ въ лѣтописа си. „По убіеніе патріарха Григорія у Цариградъ въ лѣто 1821 отъ Христа у мѣсяца априлія разсвирѣпеющу ся агаряни повсюда, начаша и у Болгарію пакость дѣяти неповиннимъ болгарамъ, но прежде собравше и вземше отъ нихъ оружіе. Тогда мнози